

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: piątek, 06, lipiec 2018 20:13

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odslony: 3096

Dlaczego warto realizować projekty hybrydowe? Czego się bać należy, a co jest jedynie mitem? Co podmiot publiczny powinien mieć na uwadze, myśląc o hybrydowym PPP?

Wskazówek udziela Wojciech Zemła – Sekretarz Urzędu Miasta Sopot.

Miasto Sopot realizuje projekt *Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Sopocie w formule PPP*. Dzięki niemu ma zostać zmodernizowanych 25 budynków. Jest to projekt z udziałem dofinansowania UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, Działania 10.1 Efektywność Energetyczna – mechanizm ZIT, Poddziałania 10.1.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT.

Wypowiada się Wojciech Zemła, Sekretarz Urzędu Miasta Sopot:

Administracja samorządowa, podobnie jak cała administracja publiczna funkcjonuje w oparciu o tak zwany pieniądź „powierzony„. Powierzony, a dokładniej - pozyskany w oparciu o zdefiniowane w ustawie o finansach publicznych mechanizmy. Wydatkowany zaś jest z jednoznacznie określonym przeznaczeniem – na rzecz szeroko rozumianej lokalnej społeczności i na zaspokajanie jej zbiorowych potrzeb. Co ważne i znamienne - dysponenci środków publicznych, decydując o wykonaniu różnego rodzaju operacji gospodarczych, nie ponoszą w tym procesie osobistego ryzyka. Nie ponoszą, gdyż dysponują środkami powierzonymi, a nie własnym, osobistym kapitałem. Dlatego tak ważne jest, aby gospodarowanie zasobami finansowymi sektora publicznego odbywało się w sposób transparentny, racjonalny i efektywny.

Budżetem jednostki samorządu terytorialnego można w zwykłym trybie po prostu administrować, wydając na bieżąco środki finansowe służące zaspokajaniu bieżących potrzeb. Można też nim zarządzać. Zarządzać w ten sposób, iż złotówka z budżetu jest w stanie „wykreować„ kolejną „złotówkę„ ze źródeł zewnętrznych. Przez co efektywność tak wydatkowanych pieniędzy wzrasta. Czasem bardzo znacząco.

Dominującym w ostatnich latach źródłem pozyskania środków zewnętrznych jest oczywiście budżet Unii Europejskiej. Dominującym, czy to ze względu szeroki zakres zadań samorządowych objętych dofinansowaniem, czy to ze względu na istotny udział procentowy środków europejskich w budżetach poszczególnych przedsięwzięć. Należy mieć jednak świadomość, iż „wakacje” w tym zakresie się kończą i najprawdopodobniej w kolejnym okresie budżetowania możliwość pozyskania z UE środków finansowych radykalnie się zmniejszy.

Dlatego też alternatywą dla takich form dofinansowania, współfinansowania czy wsparcia są i będą projekty realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Samorządy lokalne w ostatnich latach coraz śmielej sięgają do tego rozwiązania odnośnie zadań z zakresu budowy infrastruktury komunalnej czy świadczenia usług publicznych. Mimo tego nadal krążą wokół formuły PPP mity, które powodują, iż wielu decydentów obawia się korzystać z formuły PPP.

Jednym z mitów jest obawa, iż nawiązanie współpracy z podmiotem prywatnym niesie z góry podejrzenia natury korupcyjnej, a w konsekwencji nieuchronne wizyty instytucji stojących na straży praworządności. Na szczęście pogląd ten powoli się zmienia. Szczególnie, że w ostatnich latach coraz więcej przedsięwzięć zrealizowanych w oparciu o PPP pojawia się na mapie Polski samorządowej.

Drugą istotną kwestią jest obawa przed „nieznanym”. Obawa, iż procedura służąca wyborowi partnera

prywatnego jest długa i skomplikowana. Jednak należy pamiętać, iż w procesie wyboru partnera zastosowanie mają przepisy ustawy prawo zamówień publicznych, czyli narzędzia, które i tak znają i stosują samorzady w swoim bieżącym funkcjonowaniu.

Pokutuje też przekonanie, że PPP może mieć zastosowanie wyłącznie odnośnie inwestycji infrastrukturalnych o bardzo znaczącej wartości. Oczywiście jest, że pojęcie „bardzo znaczącej wartości”, jest pojęciem bardzo subiektywnym i będzie różnie rozumiane przez włodarzy gmin z budżetem 50 milionów złotych a inaczej przez włodarzy gmin z budżetem w granicach 500 milionów złotych. Należy jednak stwierdzić, iż w okresie do końca 2016 r. ponad 80% umów realizowanych w formule PPP stanowiły umowy o wartości nie przekraczającej 50 milionów złotych. Niech pozytywnym przykładem będzie chociażby projekt realizowany w formule PPP przez Urząd Miejski w Oławie, gdzie wartość umowy na zaprojektowanie i wybudowanie budynku z przeznaczeniem na lokale socjalne wyniosła 5.736.000 zł.

Innym poglądem, który pojawia się odnośnie partnerstwa publiczno-prywatnego jest pogląd, iż realizacja zadań w tej formule jest droższa niż model tradycyjny. Podstawę dla takiego poglądu stanowi argument, iż partner prywatny kieruje się w swojej działalności chęcią wypracowania zysku. Co do zasady jest to prawda, ale należy pamiętać, iż partner prywatny przejmuje na siebie w znacznej części ryzyka związane z realizacją projektu. Zaczynając od projektowania, poprzez realizację a na eksploatacji kończąc.

Jednak, aby podjąć decyzję o wykonaniu zadania publicznego w formule PPP, niezbędnym jest wcześniejsze wykonanie analizy przedrealizacyjnej: prawnej, ekonomicznej i technicznej oraz dokonanie rozeznania rynku. Analizy, która pozwoliłaby określić warunki realizacji danego zadania, jego finansowania i podziału ryzyka. Zaś rozeznanie rynku celem ustalenia czy w ogóle istnieje szansa na przystąpienie do projektu podmiotów sektora prywatnego - czy dany projekt jest potencjalnie dla nich atrakcyjny.

Jest to bardzo istotny etap, gdyż wpływa on na decyzję co do podjęcia po stronie podmiotu publicznego szeregu działań, zaangażowania dużych sił i środków służących wyłonieniu partnera prywatnego. Brak analizy i rozeznania lub wykonanie ich w sposób mało skrupulatny czy mało szczegółowy może spowodować, iż działania te okażą się nie efektywne a założony cel nie zostanie osiągnięty.

Oceniając partnerstwo publiczno-prywatne z punktu widzenia korzyści dla sektora publicznego można je podzielić na kilka podstawowych grup. Pierwsza z nich to korzyści finansowe – dostęp do dodatkowych źródeł finansowania – czy to bezpośrednio od podmiotu prywatnego, czy też za jego pośrednictwem do niedostępnych w normalnym układzie dla sektora publicznego źródeł, niższe koszty eksploatacji, co związane jest z naturalną skłonnością podmiotu prywatnego do obniżania kosztów przy założonej efektywności. A zatem też niższe ryzyko związane z nieuzasadnionymi kosztami i w konsekwencji mniejsze obciążenia finansowe dla budżetu. Druga – korzyści natury organizacyjnej, polegające na korzystaniu przez podmiot publiczny ze skłonności podmiotu prywatnego do poszukiwania rozwiązań innowacyjnych, nowych technologii, polegające również na sprawności organizacyjnej i efektywności w zarządzaniu podmiotu prywatnego, który co do zasady wykazuje większą sprawność niż podmiot publiczny. Poza tym, podmiot publiczny w tej sytuacji staje się regulatorem i rozliczającym a nie bezpośrednim realizatorem, wykonawcą czy dostawcą. Trzecia – korzyści natury jakościowej - nastawienie podmiotu prywatnego na jak najwyższą efektywność swoich działań, od których zależy najczęściej wysokość uzyskiwanego przez niego wynagrodzenia, wpływa na utrzymywanie przez stronę prywatną wysokiej jakości usług. A jednocześnie na większą „wrażliwość”, na potrzeby czy oczekiwania

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: piątek, 06, lipiec 2018 20:13

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 3096

rynku.

Podsumowując, narzędzie jakim jest partnerstwo publiczno - prywatne, które może służyć realizacji zadań przypisanych sektorowi publicznemu, winno z każdym rokiem stawać się realną alternatywą dla innych rozwiązań, dostępnych na dzień dzisiejszy. I to w zakresie dostępnych źródeł finansowania, w zakresie sposobu wydatkowania środków finansowych jak i w zakresie możliwych do zastosowania form organizacyjnych służących realizacji tych zadań.

Wywiad pochodzi z Biuletynu partnerstwa publiczno-prywatnego nr 4, wydawanego w ramach projektu „Rozwój partnerstwa publiczno –prywatnego w Polsce”. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Projekt jest realizowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju we współpracy z ogólnopolskimi stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego – Związkiem Miast Polskich i Związkiem Powiatów Polskich, organizacją zrzeszającą przedsiębiorców – Konfederacją Lewiatan oraz organizacją pozarządową – Fundacją Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

Biuletyn to ważny element projektu. Jego celem jest upowszechnianie wiedzy i doświadczeń z zakresu PPP, w trakcie realizowanego projektu.